

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

29 november 1996

ONTWERP VAN DECREET

**houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 1997**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth
(Hoofdstuk IV – Financiën en Begroting ; Hoofdstuk V – Successierechten
en Hoofdstuk XVII – Inwerkingtreding)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Carl Decaluwé, Johan De Roo, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor ;

de heren André Denys, Leo Goovaerts, Stefaan Platteau ;

de heren Gilbert Bossuyt, Norbert De Batselier, Carlos Lisabeth ;

de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Leo Delcroix, Paul Deprez, Peter Desmet, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Didier Ramoudt, Mandus Verlinden ;

de heren André Kenzeler, René Swinnen, Peter Vanvelthoven ;

de heren Joris Van Hauthem, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

428 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof

– Nrs. 3 tot 13 : Amendementen

– Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Binnelandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

– Nr. 15 : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

– Nr. 16 : Verslag namen de Commissie voor Cultuur en Sport

INHOUDSTAFEL

	Blz.
Preliminare discussie :	
Hoort de hervorming van de successierechten thuis in een programmadecreet ?	4
HOOFDSTUK IV : FINANCIEN EN BEGROTING	
1. Inleiding van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	6
Afdeling I : Vlaamse openbare instellingen (VOI's)	6
Afdeling II : De met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen	7
2. Toelichting bij het onderzoeksverslag van het Rekenhof en repliek van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	7
3. Algemene bespreking	7
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming	8
HOOFDSTUK V : SUCCESSIERECHTEN	
1. Inleiding van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	8
2. Algemene bespreking	10
3. Artikelsgewijze bespreking	14
4. Stemming over Hoofdstuk V	22
HOOFDSTUK XVII : INWERKINGTREDING	22
TEKST VAN HOOFDSTUK V – SUCCESSIERECHTEN ZOALS AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	23
BIJLAGEN	29

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Financiën en Begroting onderzocht op 5, 7, 19 en 28 november 1996 de hoofdstukken IV, V en XVII uit het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997 (hierna programmadecreet genoemd).

De behandeling van dit ontwerp van decreet ging gepaard met een voorafgaande principiële discussie over de vraag of het hoofdstuk V, meer bepaald handelend over de successierechten, een noodzakelijke band heeft met de begroting en bijgevolg diende te worden opgenomen in het ontwerp van programmadecreet.

Preliminare discussie : Hoort de hervorming van de successierechten thuis in een programmadecreet ?

Het Uitgebreid Bureau heeft op 4 november 1996 een kritisch onderzoek gewijd aan de diverse hoofdstukken van het programmadecreet en hun noodzakelijke band met het begrotingsdecreet.

Wat de successierechten betreft waren er twee stellingen :

1. De hervorming van de successierechten heeft een invloed op de middelenbegroting en moet dus wel degelijk in het ontwerp van programmadecreet 1997 zijn vervat.
2. Volgens een tweede stelling zou de begrotingsimpact van de hervorming van de successierechten neutraal moeten zijn voor de Vlaamse Schatkist en is de weerslag ervan vooral maatschappelijk. Daarom hoort het hoofdstuk V niet thuis in het ontwerp van programmadecreet 1997 maar dient het als een apart ontwerp van decreet bij het Vlaams Parlement te worden ingediend.

Het Uitgebreid Bureau verwees de beslissing over het al dan niet behouden van hoofdstuk V in het ontwerp van programmadecreet naar de bevoegde Commissie.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid wijst erop dat het annaliteitsprincipe van de begroting inhoudt dat het Vlaams Parlement zich jaarlijks dient uit te spreken over de uitgaven en over de ontvangsten. Welke belastingen deze ont-

vangsten genereren is precies één van de jaarlijkse machtigingen die het Vlaams Parlement aan de Vlaamse regering verleent. Daarom is de hervorming van de successierechten niet los te zien van de middelenbegroting.

Ook om een andere reden is de minister van oordeel dat de middelenbegroting en de hervorming van de successierechten niet los te koppelen zijn : indien men de hervorming van de successierechten niet samen met de middelenbegroting zou behandelen zou men verplicht zijn de middelenbegroting aan te passen aan de resultaten van de hervorming van de successierechten.

De heer Jos Geysels is het niet eens met de opinie van de minister en dient een amendement in (Stuk 428 (1996-1997) - Nr. 3) om hoofdstuk V betreffende de successierechten uit het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997 te lichten. Een afzonderlijk ontwerp van decreet is noodzakelijk om tot een fundamentele discussie te kunnen komen. Eens het desbetreffende decreet aangenomen, moet de middelenbegroting diensgevolge eventueel worden aangepast. Tot slot wijst de heer Jos Geysels erop dat de minister in haar toelichting bij dit hoofdstuk van het ontwerp van decreet zelf stelt dat de hervorming van de successierechten begrotingsneutraal is.

De minister preciseert dat de Vlaamse regering de hervorming van de successierechten zo heeft opgevat dat ze begrotingsneutraal zou moeten zijn. Alleen bestaat er hiervoor uiteraard geen waarborg. De toekomst zal dit uitwijzen.

De heer André Denys stelt dat in de nieuwe politieke cultuur geen plaats is voor programmadecreten. Dat de voorgenomen hervorming van de successierechten neutraal zou zijn voor de begroting is volgens hem een bijkomstig argument. Hij is van oordeel dat het grote maatschappelijke belang van de hervorming de Commissie moet doen besluiten om het hoofdstuk uit het ontwerp van decreet te lichten en het amendement van collega Jos Geysels te steunen. Hij verbindt er zich wel toe om het door hem gewenste aparte ontwerp op tijd en gelijktijdig met de begroting 1997 door de Commissie te laten behandelen.

De heer Johan De Roo pleit voor een consequente houding in materies als deze : wanneer een deel van het programmadecreet geen verband heeft met de begroting, dan dient dit uit het ontwerp van programmadecreet gelicht. Een goed voorbeeld terzake is de beslissing aangaande het hoofdstuk VI, afdeling 1 van het voorliggend ontwerp van pro-

grammadedcreet 1997 betreffende het Vlaams promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) dat uit het programmadedcreet werd gelicht omdat er geen directe band met de begroting was aan te wijzen.

Wat het hoofdstuk over de successierechten betreft, is directe band met de middelenbegroting er wel. De kans is groot dat de middelenbegroting opnieuw zal moeten worden behandeld wanneer de hervorming van de successierechten door het Vlaams Parlement in een apart decreet zou worden goedgekeurd.

Dit lid verzet zich daarentegen niet tegen een maatschappelijk debat over de successierechten en een grondige bespreking van de amendementen, als deze bespreking maar gelijktijdig met de behandeling van de begroting 1997 gebeurt.

De heer Peter Vanvelthoven ziet namens zijn fractie toch meer in een aparte behandeling zoals vorig jaar met het telenetdecreet is gebeurd. Ook zijn fractie wenst een zeer grondig debat over de successierechten. Zijn fractie zal de voorliggende tekst trouwens grondig amenderen. Overigens wijst hij erop dat de hervorming van de successierechten niet is opgenomen in het regeerakkoord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere vindt de stelling als zou de Vlaamse regering een loopje nemen met de nieuwe politieke cultuur, unfair : noch de diensten van het Vlaams Parlement noch het Rekenhof hebben een voorstel in die richting gedaan. Zij wijst er verder op dat artikel 9 van het ontwerp van middelenbegroting precies de bestaande fiscale regelgeving verlengt. Het aanvaarden van het amendement van de heer Jos Geysels komt neer op het politiek ontmantelen van de begrotingsbesprekingen.

De heer John Taylor sluit zich hierbij aan en voert verder aan dat het politiek uithollen van de begrotingsbesprekingen geen goede zaak is voor het Vlaams Parlement. De begrotingsbesprekingen maken precies een groot deel van de bestaansreden van een parlement uit. Het programmadedcreet hoort de inhoudelijke vertaling van de begroting te zijn. Een vergelijking met de discussie rond het al dan niet behouden in een vorig programmadedcreet van een hoofdstuk betreffende Telenet Vlaanderen gaat niet op.

De heer Jean-Marie Bogaert vindt dat de huidige discussie best wel vergelijkbaar is met de discussie rond Telenet Vlaanderen. Hij betreurt dat sommigen hun mening over wat al dan niet thuishoort in

een programmadedcreet sterk laten afhangen van hun partijbelang. Voor hem horen enkel die maatregelen in een programmadedcreet thuis die rechtstreeks verband houden met de begroting. Om deze reden steunt hij dan ook het amendement van de heer Jos Geysels.

De heer Gilbert Bossuyt stelt dat zijn fractie akkoord kan gaan met het voorstel van de Vlaamse regering inzake de successierechten voor wat de familiale bedrijven betreft. Het ontwerp dat nu wordt voorgelegd gaat echter veel verder. Daarom pleit de heer Gilbert Bossuyt voor een apart decreet.

Voor de heer André Denys krijgt de Vlaamse regering, door het gebruik van de techniek van programmadedcreten, feitelijk volmachten. Er moet ruimte zijn voor een politieke en maatschappelijke appreciatie door het parlement van wat in een programmadedcreet wordt opgenomen.

De heer Jos Geysels meent dat het Rekenhof in zijn rapport over het programmadedcreet voorgesteld heeft de artikelen betreffende de VLAM eruit te lichten omdat het gaat om een privatiseringsoperatie. Hij vindt dat dit ook moet gelden voor de successierechten gezien het tijdstip van de hervorming, de modaliteiten en de voorwaarden qua tewerkstelling.

De heer Herman De Reuse wenst namens zijn fractie zijn steun te betuigen aan het voorstel om het hoofdstuk over de successierechten in het programmadedcreet te behouden. Er is voldoende tijd om het ontwerp grondig te bespreken. Bovendien wenst deze spreker de draagwijdte van deze hervorming enigszins te relativiseren.

De voorzitter wijst erop dat er tot op heden geen vaste regels bestaan die aangeven wat al dan niet thuishoort in een programmadedcreet. Hij neemt zich voor om vanaf het begrotingsjaar 1998 die delen van het programmadedcreet die er niet in thuishoren onontvankelijk te verklaren en dus ook niet te laten drukken.

In de discussie wenst hij verder twee zaken in te brengen :

- een omzendbrief van de Vlaamse regering (VR 95 /4) betreffende de wetgevingstechniek stelt in punt 114 " Het is vanuit wetgevingstechnisch oogpunt ten stelligste af te raden om uiteenlopende aangelegenheden in één decreet te regelen, zoals dat de laatste jaren een gewoonte dreigt te worden met de programmadedcreten en

onderwijsdecreten. De voorkeur wordt gegeven aan afzonderlijke decreten." ;

- de vaststelling van de diensten van het Vlaams Parlement dat men, naarmate men de inhoud van een programmadecreet eng of breed interpreteert, verschillende hoofdstukken al dan niet uit het programmadecreet kan lichten.

Tevens wijst de voorzitter erop dat de CVP-fractie een belangrijk argument hanteert, met name dat men bij de beoordeling van de begroting toch het beleid en de maatregelen moet kennen die achter de cijfers zitten. Hij begrijpt ook het standpunt van de regering dat de bespreking van de begroting en de maatregelen die er op een of andere wijze mee verband houden, nauw bij elkaar dienen aan te sluiten. Ook het feit dat de hervorming van de successierechten voor de Vlaamse regering een neutrale begrotingsoperatie hoort te worden is een belangrijk element in de discussie.

Naar de toekomst toe kan volgens de voorzitter overwogen worden om enkel een fiscaal programmadecreet te behouden en de Vlaamse regering voor alle andere onderwerpen aparte ontwerpen van decreet te laten indienen.

Tot slot van zijn tussenkomst citeert de voorzitter een brief van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, die naar aanleiding van de discussie in het Uitgebreid Bureau van maandag 4 november 1996 aan de voorzitter van het Vlaams Parlement laat weten dat indien het Vlaams Parlement wenst dat bepaalde hoofdstukken uit het programmadecreet worden gelicht, de Vlaamse regering deze hoofdstukken als afzonderlijke ontwerpen van decreet bij het Vlaams Parlement zal indienen. De Vlaamse regering gaat er wel vanuit dat de reeds doorlopen adviesprocedures niet nogmaals moeten worden opgestart.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer beaamt dat een begroting veel meer is dan cijfers. Het heffen van belastingen geeft altijd aanleiding tot maatschappelijke discussies. Daarnaast stelt de minister dat het direct koppelen van bepaalde maatregelen aan het begrotingsontwerp bijna onvermijdelijk is.

Wat de voorstellen van de voorzitter betreft om in de toekomst de programmadecreten op te splitsen in fiscale programmadecreten enerzijds en afzonderlijke decreten anderzijds vraagt de minister dat men zich hierover eerst zeer goed zou bezinnen vooraleer tot zo een hervorming over te gaan. Dit

voorstel kan er toe leiden dat de globale visie op de begrotingsmaatregelen verloren gaat.

De heer Gilbert Bossuyt herinnert eraan dat op het gemeentelijk niveau eerst de fiscale maatregelen aan de orde zijn en daarna pas de begroting. Deze spreker blijft bij zijn voorstel het hoofdstuk met betrekking tot de successierechten uit het ontwerp van programmadecreet te lichten. Hij is het ermee eens dat de adviesprocedures niet moeten worden overgedaan en dat het afzonderlijke ontwerpdecreet geen tijdverlies mag veroorzaken.

Ook de heer André Denys is het daar mee eens, tenzij een spoedprocedure bij de Raad van State tot de mogelijkheden zou behoren.

Vooraleer tot de stemming over het amendement van de heer Jos Geysels wordt overgegaan, stelt de voorzitter dat indien het amendement wordt aangenomen wel wordt rekening gehouden met de opmerkingen uit de brief van Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering. De adviesprocedures hoeven niet te worden overgedaan en dat het afzonderlijk ontwerp van decreet voor 31 december 1996 door de plenaire vergadering zal worden afgehandeld.

Het amendement van de heer Jos Geysels (stuk 428 (1996-1997) - Nr. 3) dat ertoe strekt het hoofdstuk V : Successierechten uit het programmadecreet te schrappen wordt ter stemming gelegd. Het amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 7 bij 1 onthouding.

Het hoofdstuk V van het ontwerp van programmadecreet blijft dus daarin opgenomen.

HOOFDSTUK IV : FINANCIËN EN BEGROTING

1. Inleiding van Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Afdeling I : Vlaamse openbare instellingen (VOI)

Een voorstudie betreffende de idee van pooling van de verzekeringsdossiers van de Vlaamse openbare instellingen heeft aangetoond dat volgende voordelen kunnen worden verwacht :

1. voordelen van financiële aard : besparingen op de betalen premies;

2. voordelen van kwalitatieve aard : betere dekking van de risico's.

Aangezien jaarlijks door deze instellingen voor een miljard BEF aan verzekeringspremies wordt betaald is het zinvol na te gaan of hier geen efficiëntere benadering mogelijk is via pooling van de verzekeringscontracten. Een samenbundeling van het kasbeheer van een aantal Vlaamse openbare instellingen via de oprichting van het Centraal Financieringsorgaan (CFO) heeft tot zeer positieve resultaten geleid. De minister hoopt op gelijkaardige resultaten voor de verzekeringen.

Afdeling II : De met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Deze afdeling bevat een bepaling om belastingvermijding in de sector van de automatische ontspanningstoestellen tegen te gaan en aldus te vermijden dat deze sector zich op een fiscaal goedkope manier verder kan uitbreiden - zich inmiddels weinig gelegen latend aan de spelverslaving die deze toestellen met zich meebrengen.

Daarom stelt de minister voor de belastingvermijding via de seizoenbedrijven onmogelijk te maken. Vermoedelijk zal het stemmen van deze bepaling aanleiding geven tot een kleine meeropbrengst.

2. Toelichting bij het onderzoeksverslag van het Rekenhof en repliek van Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid.

Het Rekenhof stelt dat artikel 11 strijdig is met de autonomie die aan de Vlaamse openbare instellingen is toegekend met betrekking tot het beheer van hun middelen en hun onroerend patrimonium.

De minister bevestigt dat de betrokken bepaling de autonomie van de betrokken instellingen inperkt. Daar staat echter een begrotingsbesparing tegenover. Tevens stipt de minister aan dat de Vlaamse regering uitdrukkelijk een voorafgaande toestemming van het Vlaams Parlement vraagt.

Hoofdstuk XVII : Inwerkingtreding

Het Rekenhof meent dat het aangewezen is de formulering van artikel 106 aan te passen als volgt : "Tenzij anders bepaald in dit decreet treden de bepalingen van dit decreet in werking op 1 januari 1997."

De minister is het eens met de opmerking van het Rekenhof.

3. Algemene bespreking

De heer Stefaan Platteau vraagt de minister op welke criteria de Vlaamse regering zich zal baseren bij de gunning van de verzekeringen. Speelt enkel de hoogte van de premie een rol ? Dit zou wel eens een te vluchtig waardeoordeel kunnen zijn. Hoeveel verzekeringsgroepen zullen de kans krijgen een prijsofferte in te dienen ? Zullen de verschillende te verzekeren risico's apart worden verzekerd wat de mogelijkheid biedt verzekeringsmaatschappijen die sterk staan in één of meerdere verzekeringstakken een prijsofferte te laten indienen.

Een versnippering van de verzekeringen heeft als voordeel dat de verzekeringspolissen aangepast zijn aan de eigenheid van de instelling en het verzekeren risico. Als nadeel moeten vooral de hogere premies worden aangestipt.

Paragraaf 2 van artikel 11 maakt mogelijk dat aan de VOI afwijkingen worden toegestaan door de Vlaamse regering "omwille van de bijzondere aard van het verzekeren risico". Kan de minister toelichten over welke afwijkingen het kan gaan ?

Naar wie zal de winst gaan van deze pooling ? Blijft de winst bij de VOI ?

Tot slot vraagt de heer Stefaan Platteau of er ook verzekeringen voor het personeel (aanvullende pensioenverzekeringen, groepsverzekeringen, andere...) mogelijk zijn ?

De minister antwoordt dat momenteel enkel een eerste analyse werd gemaakt van de bestaande verzekeringen. Welke verzekeringen werden aangegaan ? Tegen welke prijs ? Welke risico's werden gedekt ? Indien de voorgestelde bepaling door het Vlaams Parlement wordt aanvaard zal een nieuwe meer diepgaande technische studie worden gemaakt van wat moet worden verzekerd en voor hoeveel.

Vermoedelijk zal de pooling van de verzekeringen een besparing 40 miljoen BEF opleveren. Deze zal integraal ten goede komen aan de betrokken VOI. Nu reeds bedragen de teruggaven door de betrokken verzekeringsmaatschappijen aan de desbetreffende VOI meer dan 35 miljoen frank, wat de voormelde winstraming bevestigt.

Uiteraard zullen verschillende verzekeringsmaatschappijen kunnen meedingen naar deze verzekeringscontracten.

De heer Herman De Reuse vraagt de minister of het de intentie is van de Vlaamse regering om zelf de verzekeringen af te sluiten in plaats van de afzonderlijke VOI ?

De minister antwoordt bevestigend.

De heer Johan De Roo vraagt de globale opsplitsing per verzekeringstak van het totale bedrag dat de VOI aan verzekeringspremies besteden.

De minister geeft het volgende overzicht :

1. Premies voor arbeidsongevallenverzekeringen :
587 miljoen BEF
2. Premies voor rechtsaansprakelijkheid :
62 miljoen BEF
3. Premies voor patrimoniumverzekeringen :
57 miljoen BEF
4. Andere :
88,3 miljoen BEF

4. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 11

De heer Jos Geysels vraagt zich af of paragraaf 2 van artikel 11 niet in strijd is met paragraaf 1?

De minister antwoordt ontkennend. Paragraaf 2 kan pas in werking kan treden wanneer een grondige analyse van de verzekeringen heeft plaatsgevonden.

Artikel 11 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikelen 12 en 13

Er worden geen opmerkingen gemaakt bij artikelen 12 en 13.

De artikelen 12 en 13 worden aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Hoofdstuk IV : Begroting en Financiën wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK V : SUCCESSIERECHTEN

1. Inleiding van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De minister deelt de commissie mee dat de Vlaamse regering met de hervorming van de successierechten twee zaken beoogt :

1. Vooreerst een verlaging en vereenvoudiging van de tarieven van de successierechten. Als de belastingdruk te hoog ligt, vermindert de belastingopbrengst. Het Laffer-effect speelt hier volop. Uit de memorie van toelichting die verwijst naar hierover uitgevoerde studies blijkt dat de opbrengst uit successierechten jaarlijks slechts de helft bedraagt (13 miljard frank) van wat deze belasting zou kunnen opbrengen (26 miljard frank). Het is echter niet de bedoeling de belastingdruk op successies globaal te verhogen.

De Vlaamse regering beoogt wel een lagere heffing op een veel bredere basis, waarbij vooral het roerend vermogen correct wordt aangegeven.

De regering hoopt dat deze belastingverlaging de opbrengst zal doen toenemen, dat de fraude afneemt en de operatie budgettair-neutraal blijft.

2. Een tweede belangrijke doelstelling is de successie van familiale ondernemingen en familiale vennootschappen te ondersteunen om zodoende de continuïteit en de tewerkstelling in deze ondernemingen veilig te stellen. De Vlaamse regering geeft hiermee uitvoering aan een sinds lang bestaand beleidsvoornemen.

Ook hier beoogt men fiscale constructies overbodig te maken door een drastische verlaging van de tarieven. Het tewerkstellingscriterium is echter een fundamenteel vereiste.

Tenslotte hoopt de Vlaamse regering dat eens het roerend vermogen, kapitalen en aandelen correct zijn aangegeven en vererfd, zij kunnen worden geïnjecteerd in het economisch circuit. Dit moet alweer een gunstig effect hebben op de investeringen en de werkgelegenheid.

De minister licht deze beide doelstellingen nader toe.

1. Verlaging en vereenvoudiging van de tarieven

- In de rechte lijn en tussen echtgenoten worden drie tarieven ingevoerd, 3 %, 9 % en 27 % (respectievelijk tot 2 miljoen frank, van 2 tot 10 miljoen frank, boven de 10 miljoen frank).

Bovendien wordt de te vererven massa opgesplitst in onroerend vermogen en roerend vermogen. Op elk van de delen worden successievelijk de 3 %, 9 % of 27 % rechten geheven. Vooral door deze 'splitting' hoopt de regering het aangeven van roerend vermogen aan te moedigen.

De schulden worden bij voorrang op de roerende goederen aangerekend (Zie toelichting stuk 428/1, blz. 6).

- Met de rechte lijn wordt gelijk gesteld de relatie stiefouder-stiefkind, althans voor wat het tarief van de successierechten betreft. De minister baseert zich op de artikelen 203, § 2 en 345 van het Burgerlijk Wetboek om aan te tonen dat de relatie stiefouder-stiefkind ook fiscaal moet worden ondersteund.
- In de zijlijn geldt nog slechts één tarief - met name 30 % - tussen broers en zusters en één tarief - met name 40 % - tussen andere personen.

Dit ene tarief wordt gerechtvaardigd door het feit dat de vererving in de zijlijn de financiële draagkracht van de erfgenamen nauwelijks beïnvloedt. Samenlevende partners worden in het ontwerp van decreet beschouwd als vreemden waarop het eenheidstarief van 40 % toepasselijk is.

Vrijstellingen

De thans bestaande vrijstelling van op de laagste schijf van 500.000 frank per erfgenaam wordt in het ontwerp van programmadecreet vervangen door een vrijstelling ten belope van 750.000 frank (te vermeerderen met 250.000 frank vanaf het derde kind) per erfenis.

De bijkomende vrijstellingen ten gunste van kinderen beneden 21 jaar "de zogenaamde bijabatte-menten blijven onveranderd.

2. Verlaagd tarief voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen

Om families aan te moedigen te investeren in de familiale onderneming of vennootschap en deze bij erfovergang ook aan te houden wordt het tarief van 3 % successierecht op het geheel van de te vererven activa van deze familiale ondernemingen of familiale vennootschappen ingevoerd.

Hiermee komt de Vlaamse regering tegemoet aan een oud zeer, recent nog opgenomen in de doelstellingen van het Vlaams werkgelegenheidsakkoord van 14 december 1995 (Zie advies SERV - 428-1, blz. 119). De verantwoording van dit veralgemeend laag tarief ligt in het tewerkstellingsbehoud en de tewerkstellingsbevordering. Deze worden als noodzakelijk criterium verbonden aan de tariefverlaging.

De minister preciseert verder dat enkel voor het verlaagd tarief in aanmerking komen, ondernemingen of vennootschappen waarover de controle wordt uitgeoefend door een familietak of maximaal twee families of twee partners (zie de participatievoorwaarde van 50 %).

Het ontwerp belet niet dat het verlaagd tarief van toepassing is op een holding en dochtervennootschappen, op voorwaarde dat de transparantie gegarandeerd is en de holdingstructuur neutraal. (zie toelichting 428 - 1, blz. 9, § 3).

Er is een minimale tewerkstellingsvereiste van 5 personeelsleden. Vermindert het aantal werknemers dan vermindert de tariefvermindering pro rata. Verder bevat dit hoofdstuk van het ontwerp van programmadecreet nog een aantal bepalingen om misbruiken te voorkomen en om de gestelde voorwaarden te controleren.

De minister wijst erop dat in het definitieve ontwerp van programmadecreet werd rekening gehouden met opmerkingen van de Raad van State. Het Rekenhof heeft geen opmerkingen gemaakt op dit hoofdstuk van het ontwerp.

Cijfergegevens

Los van deze technische toelichting verstrekt de minister nog een aantal cijfergegevens. Immers de hervorming van de successierechten kan pas slagen indien de aangifte van de successie correct gebeurt. Uit een vergelijking van de tarieven van de successierechten in de landen van de Europese Unie blijkt dat het Vlaamse Gewest zich na de voorliggende hervorming inzake tarieven ongeveer op het

Nederlandse niveau zal situeren behalve voor wat de vrijstelling betreft die aanzienlijk hoger ligt in Nederland.

Verder blijkt dat op basis van beschikbare cijfers voor het jaar 1991 de belastbare basis voor de successierechten bestaat uit 66 % onroerende goederen en 34 % roerende goederen. Dit terwijl studies van de VUB en het HIVA aantonen dat de verhouding roerend goed / onroerend goed in de Belgische vermogens, ook voor de laagste vermogens, net andersom is : 32 % onroerend actief en 68 % roerend actief. Vandaar de noodzaak om een incentive te geven tot een correcte aangifte van het gehele roerende vermogen.

71 % van de belastbare basis wordt vererfd in de rechte lijn of tussen echtgenoten : 29 % in de zijlijn of tussen andere personen.

De opbrengst van de erfenissen in de rechte lijn bedraagt 39 % t.o.v. 61 % voor de anderen.

De minister wijst tenslotte op het belang van actueel en correct statistisch materiaal als werkinstrument om de hervorming te kunnen evalueren en bij te sturen.

3. Algemene bespreking

De meeste leden verklaren volledig achter de uitgangspunten van de voorliggende hervorming te staan, de vereenvoudiging en verlaging van de tarieven van de successierechten, de "splitting" van de aangifte in roerende en onroerende activa voor de rechte lijn, de bevordering van de bedrijfsopvolging bij overlijden - met een tewerkstellingsincentive - met als gevolg de bijkomende middelen voor het economisch circuit.

Dit neemt niet weg dat vanuit alle fracties heel wat vraagtekens worden geplaatst bij sommige aspecten van de hervorming.

Zullen de diverse stimuli om een correcte aangifte te doen wel effect sorteren en zodoende de grotere belastbare basis creëren waarop dan de vereenvoudigde en verlaagde tarieven voor de successierechten kunnen worden toegepast ?

De leden kregen ook graag de garantie dat de hervorming budgettair neutraal is. Indien dit niet zo is, dan vrezen zij dat de rechtzetting zal gebeuren ten koste van andere beleidsprioriteiten.

– *Bevoegdheid - Fiscale autonomie*

De heer André Denys vreest dat de Vlaamse regering met de voorliggende hervorming van de successierechten de beperkte fiscale bevoegdheid van het Vlaams Gewest overschrijdt. Door de splitting van het roerend vermogen en het onroerend vermogen wordt zijns inziens de belastbare grondslag gewijzigd.

De minister antwoordt dat de hervorming enkel slaat op de tarifiering van de successierechten en niet op de grondslag ervan. Voor dit laatste is het Vlaams Gewest inderdaad niet bevoegd.

Ook de toepassing van onderscheiden tarieven op aparte componenten, de zogeheten splitting, levert geen bevoegdheidsprobleem op. Overigens zou de Raad van State zeker niet hebben nagelaten hierover opmerkingen te maken, aldus de minister.

De heer Herman De Reuse volgt de minister niet helemaal als zij stelt dat deze hervorming voor het Vlaamse Gewest de poort is naar meer fiscale autonomie. Zolang de belastbare grondslag federaal wordt bepaald en ook de inning, de boeten en nalatigheidsintresten door toedoen van de federale administratie gebeurt, kan men niet echt gewagen van fiscale autonomie.

– *De Laffer-curve en de budgettaire neutraliteit*

Tal van leden vrezen dat de minister ten onrechte hoopt dat een vermindering van de tarieven een verhoging van het aangegeven vermogen zal met zich brengen.

Volgens de Laffer-curve zou dit theoretisch nochtans het geval moeten zijn.

De heer Jos Geysels wijst erop dat eerst zeer duidelijk moet zijn welke effecten de hervorming sorteert. Eens ze is ingevoerd zal het zeer moeilijk zijn om het ongewenste effect ervan ongedaan te maken.

Ook de heer Carlos Lisabeth meent dat de hervorming belangrijk en maatschappelijk ingrijpend is en psychologische effecten zal hebben op de aangifte. Hij waarschuwt nochtans voor de te hoge verwachting die men stelt in meer correcte aangiften en in het Laffer-effect.

De heren Jos Geysels, André Denys en Stefaan Platteau betwijfelen sterk dat de hervorming budgettair neutraal zal zijn.

Als zowel de kleine nalatenschappen als de hoge voortaan aan lagere successierechten zijn onderworpen, kan de hele operatie slechts budgettair neutraal zijn als er effectief een grotere belastbare basis komt door correcte aangifte. Dit laatste is slechts hypothetisch. Deze leden vrezen dat er enkel een lastenverlaging zal optreden zonder een hiervoor compenserende meer-aangifte.

Ook de heer Johan De Roo kreeg graag de waarborg dat de successierechten na de hervorming evenveel middelen genereren. Gezien de toenemende behoefte aan beleidsmiddelen moet de opbrengst uit de successie gewaarborgd zijn.

De heren Johan De Roo en John Taylor en mevrouw Mia De Schamphelaere wijzen erop dat de budgettaire neutraliteit impliceert dat de effecten van de voorliggende hervorming zo goed mogelijk zijn gekend en dringen aan op het beter uitbouwen van statistische gegevens.

De minister verklaart dat zij inderdaad geen garantie kan geven dat de hervorming budgettair neutraal zal zijn. Zij wijst echter op de belangrijke incentives die worden gegeven om het roerend vermogen in de rechte lijn aan te geven wat een aanzienlijke meeropbrengst zou moeten opbrengen.

Voor wat de zijlijn betreft is de minister quasi zeker dat de opbrengst niet zal afnemen, omdat hier veel minder ontduiking is.

Verder hoopt de minister dat de bevolking tot een meer ethisch verantwoord aangiftegedrag kan worden aangezet. De verlaging van de tarieven en de splitting zullen hen hiertoe aanzetten.

Voor wat de familiale ondernemingen en vennootschappen betreft zal de aanzienlijke tariefverlaging - mits tewerkstellingsvereiste - voor gevolg hebben dat ingewikkelde en ook dure constructies niet langer voordeliger zijn dan de correcte aangifte.

– *De hervorming van de successierechten een instrument van inkomensherverdeling?*

De heer Jos Geysels verbindt de hervorming van de successierechten aan de notie vermogensbelasting die bij de denkoefening over de herziening van de sociale zekerheid opgeld maakt.

In een recente studie van de VUB "Het vermogen van Belgische gezinnen 1970-1994"¹ stellen de heer Rademaekers en Professor Jef Vuchelen dat het roerend vermogen steeds toeneemt, dat de ongelijke verdeling in vermogens toeneemt en dat de inkomens uit vermogens sterker stijgen dan de inkomens uit arbeid.

Het is algemeen bekend dat de fiscale fraude inzake successierechten zich vooral situeert op het roerend aandeel van de erfenissen.

In deze algemene context moet de voorliggende hervorming van de successierechten worden getoetst aan de eenvoudige stelregel dat de onderste inkomensdecielen zeker minder dienen te betalen en dat de hoogste inkomensdecielen zeker meer dienen te betalen dan in het huidig geldende stelsel. Enkel indien hij deze waterdichte garantie heeft, is de heer Jos Geysels bereid de hervorming te steunen. Het gaat hier om maatschappelijke rechtvaardigheid.

Ook de heer Herman De Loor is bekommerd om het herverdelend effect van het belastingstelsel en de successierechten op de vermogens. Komt deze hervorming hieraan tegemoet? De tarieven in de zijlijn in geen geval vermits de progressiviteit hier is afgeschaft.

De heer John Taylor is eveneens bezorgd om de trend dat de inkomens uit arbeid aanzienlijk minder zijn gestegen dan deze uit vermogens. In de praktijk worden deze laatste haast niet belast. In deze context past het dat de successierechten toch herverdelend effect hebben op de inkomens en dat de extremen worden genivelleerd.

De heer Johan De Roo stelt dat de hervorming hoe dan ook niet voor gevolg mag hebben dat op de kleinere erfenissen meer erfrechten dienen te worden betaald dan thans het geval is.

De minister verklaart dat het voor de zijlijn moeilijk is om via een tarifiering op alle maatschappelijk en sociologische omstandigheden in te spelen en een inkomensverdelend effect te bewerkstelligen.

¹ Documentatieblad van het Ministerie van Financiën België – 56e jaargang nr. 5 september-oktober 1996, blz. 183-215.

In de rechte lijn kunnen erfenissen wel bijdragen tot vermogensopbouw en kunnen inkomensverdelende maatregelen worden genomen.

De minister verheugt zich daarom in de in de amendementen opgenomen vervanging van de vrijstelling door het meer rechtvaardige stelsel van de rechtstreekse belastingverminderingen zoals die in het vooruitzicht worden gesteld.

Verder wijst zij erop dat ook de laagste inkomensdecielen hun voordeel doen met de invoering van de splitting. Hoe dan ook zullen de erfenissen beneden de 2 miljoen frank niet worden getroffen door een verhoging van de rechten.

– *De hervorming in de rechte lijn en tussen echtgenoten*

De heren Johan De Roo en John Taylor achten de vereenvoudiging van de tarieven en ook de splitting in de rechte lijn positief. De aanzienlijke ontduiking met betrekking tot de roerende goederen zal door de splitting afnemen.

De aangegeven kapitalen kunnen dan worden opgenomen in het economisch circuit en meer inkomsten en tewerkstelling genereren.

De heer Christian Verougstraete pleit voor de afschaffing van het successierecht tussen echtgenoten voor wat zij tijdens het huwelijk gemeenschappelijk of in onverdeeldheid hebben verworven. Na hun overlijden wordt de totaliteit dan belast in hoofde van hun kinderen of andere erfgenamen.

– *Vrijstellingen of verminderingen in de rechte lijn*

Op de in het ontwerp opgenomen hervorming van het stelsel van de vrijstellingen in de rechte lijn is heel wat kritiek van ongeveer alle leden. Voor de kleine nalatenschappen die vererfd worden door het klassieke gezin, met twee kinderen of meer, impliceert dit een regelrechte verhoging van het successierecht. Dit staat haaks op de door de minister geponeerde belastingverlaging, aldus de heren André Denys en Jos Geysels.

De heren Johan De Roo, Peter Vanvelthoven en Carlos Lisabeth verklaren een stelsel van verminderingen per erfdeel te verkiezen. Deze zouden dan enkel gelden voor successies beneden de 2 miljoen frank en degressief worden toegepast. Op erfenissen boven de 2 miljoen frank worden geen

verminderingen toegepast, ook niet op het gedeelte dat beneden de onderste schijf van 2 miljoen frank valt.

Dit stelsel is rechtvaardiger dan het huidige dat, om het even hoe groot het erfdeel is, steeds een "abattement" van 500.000 frank toekent.

De minister verklaart dat zij ook vanuit de federale administratie signalen ontving dat een stelsel van verminderingen rechtvaardiger zou zijn. Voor kleine nalatenschappen zou men dan hoogstens evenveel of minder successierechten betalen.

De minister illustreert dit stelsel van verminderingen aan de hand van een tabel (zie bijlage) die degressief de verminderingen aangeeft op erfden van 0 tot 2 miljoen frank.

– *De hervorming in de zijlijn*

De heren Jos Geysels, Peter Vanvelthoven, Carlos Lisabeth, Herman De Loor en Christian Verougstraete betreuren de invoering van slechts een tarief in de zijlijn met name 30 % tussen broers en zusters en 40 % voor de anderen waarin voortaan ook ooms of tantes en neven of nichten zijn begrepen.

Ook deze hervorming levert in concreto ongewenste effecten op : een tariefverhoging voor kleine nalatenschappen en een tariefverlaging voor grotere nalatenschappen wegens het wegvallen van de progressieve schalen.

De hervorming geeft hierdoor ook een verkeerd signaal als zou er in de zijlijn geen herverdelend effect mogen zijn, aldus de heer Carlos Lisabeth.

De minister wijst erop dat de vererving in de zijlijn meestal niet wezenlijk bijdraagt tot het vermogen van de erfgenamen en de inkomensherverdeling.

Het gaat vaak om zeer versnipperde erfenissen aan verschillende tarieven naargelang van de graad van verwantschap en het aantal erfgenamen. Dat is meteen de reden waarom maar een tarief meer wordt gehanteerd in de voorliggende hervorming.

– *Samenwonende partners*

De samenwonende partners worden in het huidige stelsel als vreemden ten opzichte van mekaar

beschouwd. Verschillende initiatieven werden genomen om, mits het naleven van bepaalde vormvereisten, het successierecht voor legaten aan samenwonenden te verlagen en gelijk te schakelen met dit tussen echtgenoten.

De commissie beslist de problematiek van de samenwonenden, die buiten het successie-aspect nog tal van andere maatschappelijke aspecten behelst, thans niet te behandelen. (zie o.m. Voorstel van decreet van de heren Karel De Gucht, Ludo Sannen en Patrick Lachaert houdende wijziging van artikel 48 van het Wetboek van Successierechten (Stuk 347 (1995-1996) - Nr. 1).

– *Indexering van de inkomensgrenzen en -schijven*

De heer André Denys dringt aan op een indexering van alle in het Wetboek van Successie opgenomen inkomstengrenzen en -schijven. Hij toont aan de hand van een voorbeeld aan hoe het erfrecht anders gaandeweg wordt uitgehold (Zie Amendement 428/7). De heer Carlos Lisabeth meent dat de indexeringsproblematiek moet bekeken worden in samenhang met de progressiviteit.

De minister verklaart zeker niet gekant te zijn tegen indexering mits ze resulteert in afgeronde bedragen bijvoorbeeld voor de toe te stane verminderingen.

– *Bedrijfsopvolging in familiale ondernemingen en familiale vennootschappen*

De heer André Denys pleit ervoor om voor alle bedrijven, ongeacht of zij voldoen aan de gestelde tewerkstellingsvereiste, de erfopvolging te versoepelen via lagere tarieven. Het niet-voldoen aan bijkomende tewerkstellingscriteria mag geen uitsluitingscriterium zijn. De Vlaamse regering heeft immers reeds 1,4 miljard frank uitgetrokken om de tewerkstelling te bevorderen.

De heer Johan De Roo vraagt of er enige tariefvermindering is voor een startende onderneming als zij vanuit een erfenis wordt gefinancierd. De minister antwoordt hierop ontkennend.

– *Tewerkstellingscriterium - controle*

De heren Johan De Roo en John Taylor dringen aan op meer sluitende maatregelen en controle om, bij de vererving van familiale ondernemingen en vennootschappen tegen het verlaagde tarief, het vereiste tewerkstellingscriterium veilig te stellen.

De bevordering van de tewerkstelling is voor hen meer dan een alibi voor de versoepeling van de vererving van familiale ondernemingen. Deze hervorming moet de gezonde groei en soepele overname van bedrijven en KMO's stimuleren omwille van het behoud van de tewerkstelling.

– *Evaluatie van de hervorming middels controle op de inning*

Omwille van de onzekerheid van het effect van de hervorming dringen de heren Leo Cannaearts, John Taylor, Jos Geysels, Herman De Loor, André Denys, Stefaan Platteau en Herman De Reuse aan op een evaluatie ervan.

Bij gebrek aan adequaat statistisch materiaal zal het weliswaar moeilijk zijn eventuele verschuivingen vast te stellen en er conclusies uit te trekken.

Deze leden en ook de heer Johan De Roo pleiten er daarom voor de inning te organiseren via gestandaardiseerde formulieren. De verwerking van gegevens zal zodoende sneller en doorzichtiger kunnen gebeuren.

De heer Johan De Roo pleit ervoor om in een later stadium ambtenaren van het Vlaamse Gewest verantwoordelijk te maken voor de inning van de successierechten.

De minister verklaart reeds contacten te hebben gehad over de vereenvoudiging en standaardisering van de aangifteformulieren. Deze zouden via een geïnformatiseerd programma op termijn een beter zicht kunnen geven op de effecten van de hervorming. Het gaat tenslotte om het verstrekken van bruikbare gegevens over eigen (toebedeelde) Vlaamse belastingen.

– *Worden boeten en nalatigheidsintresten aan de Gewesten overgedragen ?*

De heer Leo Cannaearts vraagt of de Vlaamse regering zicht heeft op de omvang van de boetes en

nalatigheidsintresten die de federale administratie vordert ? Bestaat er een protocol met de federale administratie hierover ? Komen zij ten goede aan het Vlaams Gewest ?

Op verzoek van de voorzitter van de commissie, tevens voorzitter van het parlement, heeft de Centrale Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen onderzocht of de middelen die ingevolge de financieringswet aan het Vlaamse Gewest toekomen, meer bepaald het successierecht, tevens de nalatigheidsintresten en boeten behelzen.

De financieringswet bepaalt in artikel 4, § 6 dat een in ministerraad overlegd koninklijk besluit de toewijzing van de nalatigheidsintresten en de verwijlintresten op successierechten regelt.

Zulk koninklijk besluit is echter tot nog toe niet genomen. In de aan de gewesten doorgestorte bedragen zijn dus geen nalatigheids- of verwijlintresten begrepen.

Ook de boeten verschuldigd bij toepassing van het successiewetboek zijn niet begrepen in de doorgestorte bedragen. De financieringswet bevat immers geen bepaling die de als dusdanig geïnde sommen aan de gewesten toewijst.

– *Varia*

Verskillende leden betreuren het gebrek aan recent statistisch materiaal.

Op verzoek van de heer Johan De Roo worden in bijlage de tarieven opgenomen van de successierechten die gelden in de ons omringende Europese landen.

Mevrouw Mia De Schamphelaere doet opmerken dat de hervorming van de successierechten in het Vlaams Gewest voor gevolg kan hebben dat meer nalatenschappen in Vlaanderen zullen openvallen, dan bijvoorbeeld in Brussel of Wallonië.

De heer Christian Verougstraete wijst erop dat de voorliggende hervorming van de successierechten voor gevolg zal hebben dat deze niet meer zullen overeenstemmen met de bestaande schenkingsrechten. Dit probleem stelt zich bij de verrekening van de schenkingsrechten betaald op schenkingen van de overledene binnen de drie jaar voor zijn overlijden.

De minister verklaart dat de voorliggende hervorming voor de federale overheid een stimulans kan zijn om ook de schenkingsrechten te herzien. Voor de schenkingen die zijn gedaan binnen de drie jaar voor het overlijden gebeurt er een verrekening van de schenkingsrechten met de verschuldigde successierechten waarvan de opbrengst het Gewest toekomt.

4. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk V

Successierechten

Afdeling I

Vereenvoudiging van de tarieven

Artikel 14

Dit artikel wijzigt het huidige artikel 48 van het Wetboek van de Successierechten (Wb. Succ) voor wat Tabel I betreft.

In de rechte lijn en tussen echtgenoten gelden voortaan slechts drie tarieven. Deze tarieven worden bovendien toegepast op het netto-aandeel van de onroerende goederen enerzijds en op het netto-aandeel van de roerende goederen anderzijds (= 'splitting').

Voor de zijlijn zouden er voortaan slechts twee categorieën zijn, met name "broers en zusters" met een vlak tarief van 30 % en "andere personen" met een vlak tarief van 40 %.

Een amendement van de heren André Denys en Stefaan Platteau strekt ertoe het tarief van 9 % voor het gedeelte van het netto-aandeel van 2 miljoen frank tot 10 miljoen frank te verlagen naar 7 % (Stuk 428/7).

De indieners verantwoorden dit amendement aan de hand van berekeningen die aantonen dat de nieuwe regeling voor de relatief kleine erfdelen tussen 3.250.000 frank en 5.500.000 frank tot een zwaardere belasting leidt dan de bestaande.

Dit amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Gezien de onenigheid die in de commissie is naar voren gekomen inzake het vlakke tarief in de zij-

lijn, de gelijkschakeling van sommige categorieën van verwanten met "andere personen" en het ontbreken van een bijzondere categorie voor samenwonenden wordt door de heren John Taylor, Peter Vanvelthoven, Leo Cannaerts, Gilbert Bossuyt, Carlos Lisabeth en Herman De Loor (428-13) een amendement ingediend om de hervorming van de zijlijn voorlopig uit de ontwerp-tekst te lichten zodat de huidige regeling van artikel 48 Wetb. Succ. voor de zijlijn onverkort blijft gelden.

Dit amendement op artikel 14 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

De amendementen van de heren Peter Vanvelthoven, Carlos Lisabeth (428/4), van de heren André Denys en Stefaan Platteau (428/7), van de heren Paul Van Grembergen, Chris Vandebroeke (428/12) en van de heren Christian Verougstraete en Herman De Reuse (428/12) zijn dienvolgens zonder voorwerp geworden.

Het geamendeerde artikel 14 wordt eenparig aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 14bis

Dit artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 14ter

De heren Paul Van Grembergen en Chris Vandebroeke dienen een amendement in tot invoeging van een artikel 50bis in het Wetboek van Successierechten (428/12). Dit artikel beoogt de gelijkschakeling van twee samenwonende meerderjarige en handelingsbekwame natuurlijke personen met echtgenoten voor wat het successierecht op een aan elkaar toegewezen nalatenschap betreft.

De commissie had reeds de gelegenheid de problematiek van de samenwonenden te bespreken tijdens de vergadering van 2 oktober 1996 naar aanleiding van het voorstel van decreet van de heren Karel De gucht, Ludo Sannen en Patrick Lachaert houdende wijziging van artikel 48 van het Wetboek der Successierechten (Stuk 347 (1995-1996) - Nr. 1).

Gezien de bredere maatschappelijke context waarin het statuut van de samenwonenden moet worden bekeken besliste de commissie deze aangelegenheid los van de voorliggende hervorming van

de successierechten te bespreken. Nu ook de discussie inzake de successierechten in de zijlijn is uitgesteld wordt beslist ook de rechten tussen samenwonenden dan pas te behandelen.

De heer Jos Geysels vraagt de commissie deze hervorming van het successierecht voor samenwonenden niet op de lange baan te schuiven.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Artikel 15

Dit artikel beoogt een hervorming van de vrijstellingen opgenomen in artikel 54, § 1 Wetb. Succ., met name tussen erfgenamen in de rechte lijn en tussen echtgenoten.

Deze hervorming, zoals toegelicht in de memorie en in de inleiding van de minister stuit op zeer sterke kritiek omdat de vrijgestelde gedeelten per erfgenaam lager zijn dan voorheen voor gezinnen met 2 kinderen en meer. In concreto gaat het hier om een belastingverhoging voor kleine nalatenschappen. Verschillende amendementen - met name van de heer Jos Geysels (428/5), van de heren André Denys en Stefaan Platteau (428/7), van de heren Paul Van Grembergen en Chris Vandebroeke (428/12) en van de heren Christian Verougstraete en Herman De Reuse (428/12) strekken ertoe deze gezinsonvriendelijke maatregelen ongedaan te maken en het huidige stelsel van vrijstellingen te behouden door hetzij het gehele artikel 15, hetzij § 1 te schrappen.

Een amendement van de heren John Taylor, Peter Vanvelthoven, Leo Cannaerts, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Carlos Lisabeth en Herman De Loor strekt ertoe het huidige artikel 54 Wetb. Succ. voor wat het Vlaams Gewest betreft in zijn geheel te schrappen (428/13).

Dit amendement stelt dus ook een einde aan de vrijstellingen opgenomen in sub 2° namelijk voor erfenissen die niet meer dan 25.000 frank bedragen.

In de plaats van het stelsel van vrijstellingen voor erfenissen in de rechte lijn en tussen echtgenoten wordt, middels een amendement van dezelfde auteurs op artikel 17, in het huidige artikel 56 Wetb. Succ. een veralgemeend stelsel van verminderingen ingevoerd.

Aangezien zij medeindieners zijn van het amendement tot schrapping van artikel 54 Wetb. Succ. trekken de heren Peter Vanvelthoven en Carlos Lisabeth hun amendement tot weglating van § 1 van artikel 15 in.

De amendementen van de heer Jos Geysels en de heren André Denys en Stefaan Platteau strekken tot weglating van het hele artikel 15 worden verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

De amendementen van de heren Paul Van Grembergen en Chris Vandenbroeke en van de heren Christian Verougstraete en Herman De Reuse tot weglating van § 1 van artikel 15 worden verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Met dezelfde stemming wordt ook een amendement van de heren Christian Verougstraete en Herman De Reuse verworpen dat ertoe strekt aan de huidige tekst van artikel 54 Wetb. Succ. een vierde punt toe te voegen met een vrijstelling van successierechten voor de overlevende echtgenoot op hetgeen echtgenoten tijdens het huwelijk in gemeenschap of in onverdeeldheid hebben verworven (Zie 428/12 en verantwoording aldaar). Dit amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Het amendement van de meerderheid tot integrale schrapping van het artikel 54 Wetb. Succ. wordt ter stemming gelegd en aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 16

Dit artikel stelt de legaten gedaan aan het Vlaamse Gewest, aan de Vlaamse Gemeenschap en aan de Vlaamse openbare instellingen vrij van successierechten.

Het wordt met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 17

Dit artikel strekt tot weglating van het huidig artikel 56 Wetb. Succ. dat in welbepaalde kleine verminderingen op de bedragen van de successierechten voorziet.

Zoals bij de bespreking van artikel 15 aangekondigd, wordt de afschaffing van het huidige stelsel van vrijstellingen (artikel 54 Wetb. Succ.) vervan-

gen door een stelsel van verminderingen op de verschuldigde bedragen.

Een amendement van de heren John Taylor, Peter Vanvelthoven en de heer Carlos Lisabeth (428/13) voert deze vermindering in voor erfenissen in de rechte lijn of tussen echtgenoten voor elk erfdeel dat 2 miljoen frank niet overtreft. De vermindering bedraagt maximaal 20.000 frank en wordt volgens de in het amendement opgenomen formule degressief toegepast. In concreto betekent dit bijvoorbeeld een vermindering van respectievelijk 5.000 frank, 10.000 frank en 15.000 frank op de verschuldigde rechten op een netto-erfdeel dat 1.500.000 frank, 1.000.000 frank en 500.000 frank niet overtreft.

Een tweede lid van het amendement voert de vermindering voor kinderen beneden de 21 jaar opnieuw in en een afgeleide vermindering voor de overlevende ouder. Deze bepaling herschrijft het huidige artikel 56.

Met dit amendement komen de indieners tegemoet aan de zorg om de kleine nalatenschappen na de hervorming niet zwaarder te belasten dan thans het geval is.

De vermindering geldt enkel voor individuele erfden tot 2 miljoen frank en minder, daar waar in het huidige stelsel elke erfgenaam, ook deze die een grote erfenis ontvangt, van vrijstellingen geniet.

De heer Jos Geysels verheugt zich over deze rechtzetting naar de kleine erfenissen toe. Hij blijft echter fundamenteel bezwaren hebben tegen de hervorming omdat zij het signaal geeft naar de hogere inkomenscategorieën toe dat zij voortaan minder successierechten moeten betalen. Dit terwijl deze nu reeds het meest successierechten ontduiken.

De minister weerlegt deze kritiek.

Het hier ingevoerde stelsel van verminderingen heeft alleszins voor gevolg dat voor de successie van een erfdeel van meer dan 2 miljoen frank meer wordt betaald dan in het huidige stelsel met een vrijstelling van 500.000 frank.

Voor grotere erfden worden bovendien hogere percenten gehanteerd. Voor de schijven tussen de 10 miljoen frank en de 20 miljoen frank is er een verhoging van 24 % naar 27 %. Enkel voor de hoogste schijf is er een vermindering van marginaal tarief van 30 % naar 27 %.

De minister wijst er verder op dat het grote signaal van de voorliggende hervorming alleszins de betrachting van de correcte aangifte is.

De heer Jos Geysels vraagt of er studies en simulaties zijn die aantonen dat het effect van de hervorming een meer correcte aangifte zal zijn. Wordt bovendien de budgettaire neutraliteit niet in het gedrang gebracht door dit amendement ?

De minister geeft toe dat het moeilijk is om de exacte berekening te maken van de meer- of minderopbrengst ingevolge de hervorming. Zij is er echter van overtuigd dat de hervorming ertoe zal aanzetten een correcte aangifte te doen van het roerend vermogen. Want het is precies hier dat de grote ontduiking in de rechte lijn zich situeert. Zij hoopt al degenen die optreden als raadgevers van de families zoals notarissen en bankbedienden zich aan de deontologische regels zullen houden en niet meehelpen aan de georganiseerde ontduiking van de successierechten.

De heer Gilbert Bossuyt betreurt dat zo weinig cijfers en statistieken beschikbaar zijn inzake successierechten, wat de discussie over adequate tarieven voor de hoogste vermogensdelen ten zeerste bemoeilijkt.

De minister verwacht dat de inning van de successierechten via uniforme documenten en informatisering kan leiden tot een beter zich op het belastinggedrag.

De heer Stefaan Platteau verklaart niet te geloven dat de tariefverlaging zou leiden tot de massale aangifte van de roerende vermogens.

De heren Peter Vanvelthoven en John Taylor stellen vast dat men inderdaad niet blind kan zijn voor de thans bestaande wanverhouding tussen onroerend en roerend vermogen in de aangifte van successie in de rechte lijn.

Daarom verklaren zij de hervorming volop te steunen omdat zij adequate instrumenten aanbiedt om op de fraude te anticiperen en ze tegen te gaan. Zij hopen dat op dit stuk iedereen daadwerkelijk meewerkt aan een mentaliteitsverandering om te komen tot een correct belastinggedrag.

De heer Johan De Roo sluit zich aan bij de visie van de heren John Taylor en Peter Vanvelthoven dat de grote meeropbrengst zal moeten worden gegenereerd uit de correcte aangifte van roerend vermogen in de rechte lijn. Daarom is de nieuwe formule van de splitting zo belangrijk.

De heren Johan De Roo en Gilbert Bossuyt dringen ook aan op een informatiecampagne met informatieve nota over de precieze draagwijdte van de hervorming. Ook van een evaluatie van de hervorming moet werk worden gemaakt, aldus de heer Taylor.

Het amendement strekkende tot integrale vervanging van het in het ontwerp aangenomen artikel 17 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

De heer Platteau verantwoordt zijn onthouding. Hij apprecieert de goede bedoeling van het amendement maar het zal niet bijdragen tot een correcte aangifte.

Artikel 18

Dit artikel voorziet in de verlaging van het successierecht tot 6,60 % voor legaten en provincies, gemeenten en OCMW's gelegen in het Vlaamse Gewest.

Middels een amendement van mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Peter Vanvelthoven, Leo Cannaearts, Johan De Roo en Carlos Lisabeth zouden ook de provinciale en gemeentelijke openbare instellingen (waaronder het OCMW), en instellingen van openbaar nut van het verlaagd recht kunnen genieten.

Dit amendement dat een volledig nieuwe tekst invoert voor artikel 18 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 18bis (nieuw)

De Vlaamse regering dient een amendement in dat een nieuw artikel 18bis invoert. Met dit artikel beoogt de regering in artikel 55bis van het Wetboek van Successierechten een aantal wijzigingen aan te brengen, conform het koninklijk besluit van 10 april 1995 met betrekking tot vastgoedbevaks (BS van 23 mei 1995) en de opmerkingen van de Raad van State hierop (zie 428/11 en de verantwoording aldaar).

Dit amendement houdende invoeging van een nieuw artikel 18bis wordt aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Afdeling II

Verlaagd tarief voor familiale ondernemingen
en familiale vennootschappen

Artikel 19

Dit artikel strekt tot invoeging van een artikel 60 bis van het Wetboek van Successierechten dat in afwijking van de artikelen 48 en 48, 2 de successierechten regelt voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen onder bepaalde beperkende voorwaarden inzake tewerkstelling.

Op dit artikel liggen verschillende amendementen voor van de heren Peter Vanvelthoven, John Taylor, Johan De Roo, mevrouw Mia De Schamphelare en de heren Gilbert Bossuyt en Carlos Lisabeth (428/13).

Er is vooreerst de verbetering van een materiële vergissing in artikel 60 bis § 1, eerste lid (Amendement A).

Dan is er de weglating in § 1, tweede lid van de beperking "ingevolge erfopvolging bij overlijden van de echtgenoot van de overledene" en de toevoeging van de "echtgenoten" na descendenten. (Amendementen B en C)

Deze amendementen werden ingediend omdat zij bijdragen tot een juister toetsing van het familiaal karakter van de onderneming.

De onderneming of vennootschap moet voor minstens 50 % in een familiaal verband worden aangehouden om aan het lagere tarief te kunnen worden vererfd. Het is echter mogelijk dat de toekomstige erfgenaam reeds door verkoop in het bezit is van een deel van de activa en de rest van de 50 % vererft. In de thans voorliggende tekst kan deze erfopvolging dan niet aan het gunstige tarief gebeuren omdat enkel het bezit van activa, verworven ingevolge erfopvolging bij overlijden van de echtgenoot van de overledene, in aanmerking komt.

Het amendement past de tekst aan aan een reële en veel voorkomende situatie waarbij de ouder de aandelen gedeeltelijk verkoopt aan zijn descendent/erfopvolger.

Ook de toevoeging van het woord "echtgenoten" bij de descendenten maakt dat de activa die in handen zijn van de echtgeno(o)te van de kandidaat-erfopvolger mee in rekening kunnen worden

gebracht voor het bepalen van het familiaal karakter van de onderneming.

Dezelfde indieners wensen in § 3 te preciseren dat de familiale vennootschap ook moet beantwoorden aan de vereiste van het opmaken van een jaarrekening gedurende een periode van 3 jaar voor en 5 jaar na het overlijden (zie ook het amendement op § 8). Verder wensen zij tussen de woorden "aandelen" en "vorderingen" het woord "desgevallend" toe te voegen om aan te tonen dat de aandelen hier van wezenlijk belang zijn (Amendementen D, E, F).

Een meer ingrijpend amendement van dezelfde indieners wordt ingediend op § 10. Deze paragraaf voorzagt in de wijze van berekening van de vrijstelling bedoeld in artikel 54, 1 van het Wetboek van Successierechten. Ingevolge de schrapping van artikel 54 van het Wetboek van Successierechten voor het Vlaamse Gewest (zie hoger artikel 15) is § 10 zonder voorwerp geworden. (Amendement G)

Deze indieners nemen in een nieuwe tekst onder § 10 de voorwaarden op waaraan de aangifte moet voldoen op straffe van verval (amendement G). Het betreft onder meer het uitdrukkelijk verzoek om de toepassing van artikel 60bis, de aanduiding van de activa in een aparte rubriek en het voorleggen van een attest met betrekking tot tewerkstelling en kapitaal.

Dezelfde indieners voegen aan de voorgestelde test van artikel 60bis nog een paragraaf 11 en een paragraaf 12 toe (amendementen H en I) die de modaliteiten bepalen inzake het verkrijgen van het attest bedoeld in § 10, en aan de erfgenamen gedurende vijf jaar de verplichting opleggen aan te tonen dat blijvend voldaan is aan de gestelde voorwaarden of mee te delen wanneer deze zijn gewijzigd. De erfgenamen hebben dus een meldingsplicht die gesanctioneerd wordt door het verval van het verminderd recht.

De heer Johan De Roo verklaart voorstander te zijn van een soepele erfopvolging van familiale bedrijven omwille van het gewaarborgde tewerkstellingscriterium. Het bedrijfspatrimonium moet worden gevrijwaard. In geen geval mag deze hervorming worden aangegrepen om ook het privépatrimonium tegen het lagere tarief te laten vererven. Is de Vlaamse administratie voldoende uitgerust om de gevraagde attesten ter controle af te leveren?

De minister bevestigt dat de attesten zullen kunnen worden verstrekt door de eigen Vlaamse admi-

nistratie, zoals dit nu reeds gebeurt voor de toekenning van de voordelen krachtens de economische expansiewetgeving.

Zij deelt de zorg van de heer Johan De Roo het privé-patrimonium gescheiden te houden van het bedrijfspatrimonium. Hiervoor zijn in het decreet tal van voorzorgsmaatregelen genomen waaronder het opmaken van jaarrekeningen over een termijn van 3 jaar voor en 5 jaar na de erfopvolging.

De heer Herman De Reuse meent dat de amendementen, die doelstellingen moeten bewaken via diverse controlemiddelen, de gehele hervorming ingewikkeld, moeilijk en weinig attractief maken.

De heren Herman De Reuse en Leo Cannaerts vragen aandacht voor de vrije beroepen die geen balansen opstellen of jaarrekeningen maken. Zij hopen dat deze in een latere fase ook zullen kunnen in aanmerking komen voor een verlaagd tarief bij successie mits naleving van criteria en controle.

De heer Leo Cannaerts vraagt verder te overwegen om de gemiddelde tewerkstelling te hanteren als criterium. Het periodiek opgeven en bewijzen van de personeelssterkte acht hij een nutteloze administratieve verzwarende. Er zijn immers reeds tal van reglementeringen waarvoor de personeelssterkte dient te worden opgegeven. Hij vraagt de minister hierbij rekening te houden met de wetgeving op de sociale balans. Wellicht kan ook het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen worden geraadpleegd aangezien dit instituut zich toelegt op de vereenvoudiging van te vervullen administratieve formaliteiten.

Kunnen de sociale secretariaten niet een zekere verantwoordelijkheid krijgen in het verstrekken van de gevraagde attesten? Kunnen deze attesten niet per kwartaal worden geleverd in plaats van per kalenderjaar of per refertejaar gerekend vanaf de datum van het overlijden?

De heer Leo Cannaerts acht de sanctie op het in gebreke blijven inzake de meldingsplicht niet in verhouding met de inbreuk van niet tijdige aflevering van attesten.

Tenslotte vraagt de heer Leo Cannaerts nog verduidelijking bij § 3 waar wordt gesteld dat bij een holdingstructuur de tewerkstellingsvoorwaarde in elke dochtermaatschappij moet zijn vervuld. Moeten ook in de houdstermaatschappij 5 personen zijn tewerkgesteld?

Wie zal ingeval van sanctionering de verhoogde successierechten betalen?

De minister herhaalt dat de regering eerst en vooral de continuïteit van de familiale ondernemingen wil bewerkstellingen met daaraan gekoppeld een minimum aan tewerkstelling die blijvend op peil dient te worden gehouden.

Enkele leden stellen de ingewikkelde meldingsplicht in vraag. Nochtans is duidelijkheid nodig. Tal van bedrijven zijn in staat om in de thans geldende regeling nog ingewikkelder constructies op te zetten om de successierechten te ontlopen, aldus de minister.

De minister preciseert verder dat de attesten inzake tewerkstelling via de Vlaamse administratie aan de federale administratie zullen worden bezorgd ter inning en staving van het verschuldigde successierecht. In afwachting dat ook deze inning door de Vlaamse administratie gebeurt, is het wijs deze bijkomende taak niet op te leggen aan federale ambtenaren.

De twee uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de uitreiking van de attesten en de meldingsplicht zullen zoveel mogelijk rekening houden met de terechte door de leden aangebrachte bekommernissen. Anderzijds moeten deze besluiten ten allen prijze verhinderen dat constructies ter ontwijking worden opgezet.

Wat de vereiste van tewerkstelling in de houdstermaatschappij betreft, verwijst de minister naar de toelichting bij § 3 van artikel 60bis in artikel 9 (428/1, blz. 9)

Deze paragraaf stelt dat de holding ofwel zelf beantwoordt aan de gestelde voorwaarden van onder meer tewerkstelling, ofwel via haar dochters. Wat het begrip dochtervennootschap betreft, wordt gepreciseerd dat het hier gaat om elke onderliggende vennootschap, ook verder dan de eerste generatie. De groep wordt ten aanzien van de gestelde voorwaarden op geconsolideerde basis bekeken, waarbij de tewerkstellingsvoorwaarde per vennootschap wordt berekend.

De heer Peter Vanvelthoven wil waarschuwen voor constructies waardoor men het privé-vermogen aan het verlaagd tarief laat vererven.

Zo zou men de privé-woning kunnen opnemen in het bedrijfspatrimonium van een vennootschap? Om dit te vermijden zou men kunnen overwegen om in § 9 te preciseren dat "onder netto-waarde

wordt verstaan de waarde van de bedrijfsmatig aangewende activa" enz.

De minister verwijst naar § 6 van artikel 60bis. Een bijkomende belegging in de laatste drie jaar voor het overlijden moet beantwoorden aan rechtmatige financiële of economische behoeften, om in aanmerking te komen voor het verlaagd tarief.

Het inbrengen van de privé-woning in de vennootschap is onderworpen aan 12,5 % registratierecht. Zij maakt dan deel uit van de bedrijfsactiva en deelt in het bedrijfsrisico.

Voor zover er voldaan is aan de tewerkstellingsvereiste is daar niets op tegen, aldus de minister. Overigens meent de minister dat omwille van het bedrijfsrisico de privé-woning meestal angstvallig buiten het bedrijfskapitaal wordt gehouden. Dat is de economische realiteit.

De heer Peter Vanvelthoven wil toch waarschuwen voor vennootschappen die systematisch hun winst zouden beleggen in onroerend patrimonium. Indien dit gebeurt in de periode van meer dan 3 jaar voor het overlijden ontsnapt deze zogenaamde belegging aan de toetsing "rechtmatige financiële of economische behoeften" zoals opgenomen in § 6. Hij pleit daarom voor een sluitender definitie in § 9: "onder netto waarde wordt verstaan de waarde van de bedrijfsmatig aangewende activa".

De minister repliceert dat een patrimoniumvennootschap die minstens 3 jaar voor het overlijden en tot 5 jaar nadien minstens vijf personen tewerkstelt ook kan genieten van het lagere tarief.

De heer Carlos Lisabeth verwijst naar de federale fiscale wetgeving die het principe van de "economische realiteit" hanteert voor de directe belasting en voor de vennootschapsbelasting. Is dit principe ook van toepassing op de successierechten? Zo ja, dan kan dit gebruikt worden om privé-woningen uit de bedrijfsactiva te lichten.

De minister antwoordt dat het principe van de economische realiteit zoals het thans geformuleerd is inderdaad van toepassing is. De heer Carlos Lisabeth vraagt of hierover dan ook de ruling met de federale administratie mogelijk is.

De minister verklaart dat de ruling (art. 18 Wetb. Reg.) een procedurele aangelegenheid is die via de federale wetgeving dient te worden aangepast.

De heer John Taylor vraagt of het gelijkheidsbeginsel niet is geschonden wanneer in een familie de

ene erfgenaam het bedrijf erft aan het lage tarief en de andere het privé-vermogen aan het normale tarief.

De minister wijst erop dat beide erfgenamen niet in een gelijke situatie verkeren. De erfgenaam bedrijfsopvolger erft een bedrijfsvermogen en geniet pas een vermindering als hij de opgelegde voorwaarden onder andere inzake tewerkstelling vervult.

Na deze uitgebreide bespreking worden deze reeks amendementen aangenomen met telkens 8 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Nog andere amendementen op artikel 19 liggen voor.

De heer Jos Geysels verzoekt om schrapping in § 5, vijfde lid van de "evenredige" vermindering van het voordelig successierecht als de tewerkstelling gedurende de periode van vijf jaar tot beneden de vijf voltijdse betrekkingen zou verminderen (428/5).

De indiener verklaart niet in te zien waarom het voordeel moet behouden blijven als aan het minimum tewerkstellingsvereiste niet wordt voldaan. Hij waarschuwt voor een inflatie van ad hoc maatregelen om de tewerkstelling te bevorderen zonder garanties dat deze doelstellingen worden gehaald.

De minister pleit voor het behoud van de pro rata regeling. Zij waarschuwt voor de dramatische gevolgen bij het integraal wegvallen van het genoten voordeel. De pro rata regeling integendeel wekt vertrouwen en zal zodoende bijdragen tot het op peil houden van de werkgelegenheid.

Het amendement van de heer Jos Geysels wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

De heren André Denys en Stefaan Platteau wensen middels een amendement op § 5, eerste lid de erfopvolging in alle familiale ondernemingen en vennootschappen te vergemakkelijken (428/7).

De hoofdprioriteit is de bevordering van deze erfopvolging door een aanzienlijke verlaging van de successierechten, ongeacht of er tewerkstelling is of niet. Het schoolvoorbeeld aldus de heer Stefaan Platteau, is de bakkerij. Veel familiale bakkerijen bieden geen tewerkstelling aan vijf voltijdse werknemers. Niettemin moeten zij kunnen genieten van de gunstige regeling.

Indien nu deze familiale ondernemingen bijkomend nog zouden voldoen aan de in het ontwerp opgenomen voorwaarden inzake tewerkstelling dan zou slechts een successierecht van 2 % worden geheven, zo luidt dit amendement.

De minister vraagt het amendement van de heren André Denys en Stefaan Platteau te verwerpen omdat het tewerkstellingscriterium precies het uitgangspunt is voor de vermindering van de successierechten bij de erfopvolging van familiale ondernemingen.

Zij pleit ervoor om het verlaagd tarief voor de erfopvolging van ondernemingen op hetzelfde niveau te houden als dit van het laagste tarief voor particuliere vermogens, met name op 3 %.

Dit amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Het artikel 19 zoals geamendeerd wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Artikel 19bis

Dit artikel voorziet in de invoeging voor het Vlaams Gewest van een artikel 37bis van het Wetboek van Successierechten. Dit artikel regelt de modaliteiten voor een nieuwe aangifte telkens de voorwaarden wijzigen waaronder een vermindering van het successierecht werd verkregen.

Deze modaliteiten werden bij amendement reeds ingevoegd in de paragrafen 11 en 12 van het bij artikel 19 ingevoegde artikel 60bis Wetb. Succ.

De thans voorliggende tekst van artikel 19bis is dus zonder voorwerp geworden.

De heren Peter Vanvelthoven, John Taylor, Johan De Roo, mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Gilbert Bossuyt en Carlos Lisabeth dienen bij amendement een nieuwe tekst voor artikel 19bis (428/13) in.

In het Wetboek van Successierechten wordt voor het Vlaams Gewest een artikel 135, 8° ingevoegd dat de teruggave regelt van successierechten die verschuldigd waren ingevolge niet tijdige voorlegging van de benodigde attesten.

Dit amendement dat voorziet in een volledig nieuwe tekst voor artikel 19bis wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 19ter (nieuw)

Een amendement van de heer Jos Geysels strekt ertoe de in dit ontwerp van programmadecreet opgenomen hervorming van de successierechten ongedaan te maken indien per 31 december 1998 blijkt dat zij een budgettaire meerkost impliceren (428/7).

De heren Peter Vanvelthoven, John Taylor en Herman De Reuse verklaren dat een evaluatie van de hervorming vanzelfsprekend moet gebeuren. In geen enkele wet of decreet wordt echter ingeschreven dat zij wordt ongedaan gemaakt als het effect ervan tegenvalt. Dit is legistische nonsens. De evaluatie zal aantonen wat moet worden bijgestuurd zonder de gehele hervorming op losse schroeven te zetten.

Het amendement van de heer Jos Geysels wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Het amendement van de heren André Denys en Stefaan Platteau strekt eveneens tot invoeging van een artikel 19ter (428/7).

Dit artikel voorziet in de indexering van alle bedragen opgenomen in het Wetboek der Successierechten. In de verantwoording van dit amendement wordt aan de hand van voorbeelden aangevoerd dat een in 1996 verschuldigde belasting 159,22 % bedraagt van de belasting verschuldigd in 1987.

Dit amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 1 onthouding.

Tot slot verklaart de heer Stefaan Platteau te betwijfelen dat de hervorming van de successierechten ertoe zou leiden dat meer roerend goed zal worden aangegeven, omwille van de ingevoerde tariefverlagingen.

De heer Jos Geysels verklaart enkel met een hervorming van de successierechten te kunnen instemmen als hij de garantie heeft dat de rijkste inkomens, waarop nu reeds het meest belastingen worden ontdoken, er niet beter van worden.

De eenvoud die de minister beoogde dreigt teloor te gaan door de vrij omslachtige controlematregelen die zijn ingevoerd om de gestelde doelstellingen te bewaken.

Tot slot wijzen de heer Jos Geysels en Stefaan Platteau erop dat uit dit verslag duidelijk blijkt dat

deze hervorming van de successierechten aanzienlijk meer inhoudt dan een louter noodzakelijk correlarium van de middelenbegroting. Te veel aspecten zijn nog onzeker en niet volledig uitgeklaard.

4. Stemming over Hoofdstuk V

Het gehele hoofdstuk V wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK XVII : INWERKINGTREDING

Artikel 106

Een amendement van mevrouw Mia De Schampelaere en de heer Peter Vanvelthoven (stuk 428 (1996-1997) - Nr. 13) strekt ertoe het artikel 106 te vervangen door de volgende tekst "Tenzij anders bepaald in dit decreet treden de bepalingen van dit decreet in werking op 1 januari 1997.". Dit amendement komt tegemoet aan de opmerking terzake geformuleerd door het Rekenhof.

Het geamendeerde artikel 106 wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Hoofdstuk XVII : Inwerkingtreding wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Carlos LISABETH

Norbert DE BATSELIER

TEKST VAN HOOFDSTUK V –
SUCCESSIERECHTEN ZOALS
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK V

Successierechten

AFDELING 1

Vereenvoudiging van de tarieven

Artikel 14

Voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt artikel 48 van het Wetboek der Successierechten vervangen door :

" Artikel 48

De rechten van successie en van overgang bij overlijden worden geheven volgens het tarief in onderstaande tabellen aangeduid. Hierin wordt vermeld :

- het gedeelte van het netto-aandeel van elk der rechtverkrijgenden ;
- onder a : het percentage dat toepasselijk is op het overeenstemmende gedeelte ;
- onder b : het totale bedrag van de belasting over de voorgaande gedeelten.

Tabel I bevat het tarief in rechte lijn en tussen echtgenoten.

Dit tarief wordt toegepast op het netto-aandeel in de onroerende goederen enerzijds, en op het netto-aandeel in de roerende goederen anderzijds. De schulden worden bij voorrang aangerekend op de roerende goederen en op de goederen bedoeld bij artikel 60bis, tenzij die welke specifiek werden aangegaan om andere goederen te verwerven of te behouden.

TABEL I

Gedeelte van het netto-aandeel	a	b
van 0 tot 2.000.000 F	3	
van 2.000.000 tot 10.000.000 F	9	60.000 F
boven de 10.000.000 F	27	780.000 F

Tabel II bevat het tarief tussen andere personen dan in rechte lijn en tussen echtgenoten en wordt toegepast op de netto-erfdelen :

TABEL II

Gedeelte van het netto-aandeel		Tussen broeders en zusters		Tussen ooms of tantes en neven of nichten		Tussen alle andere personen	
van	tot	a	b	a	b	a	b
1 F	500.000 F	20		25		30	
500.000 F	1 miljoen F	25	100.000 F	30	125.000 F	35	150.000 F
1 miljoen F	3 miljoen F	35	225.000 F	40	275.000 F	50	325.000 F
3 miljoen F	7 miljoen F	50	925.000 F	55	1.075.000 F	65	1.325.000 F
Boven de 7 miljoen F		65	2.925.000 F	70	3.275.000 F	80	3.925.000 F

Artikel 14 bis

Voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt in hetzelfde wetboek het artikel 50 vervangen als volgt :

" Artikel 50

Het percentage van het recht tussen echtgenoten is niet van toepassing wanneer de echtgenoten uit de echt of van tafel en bed gescheiden zijn tenzij zij gemeenschappelijke kinderen of afstammelingen hebben.

Dit zelfde percentage van het recht is eveneens van toepassing op verkrijgingen door de kinderen van de langstlevende echtgenoot van de overleden echtgenoot."

Artikel 15

§ 1. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt in hetzelfde wetboek artikel 54 geschrapt.

Artikel 16

Voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt in hetzelfde wetboek artikel 55 vervangen als volgt :

" Artikel 55

Worden van de rechten van successie en van overgang bij overlijden vrijgesteld, de legaten gedaan aan het Vlaamse Gewest en aan de Vlaamse Gemeenschap en aan de openbare instellingen van het Vlaamse Gewest en van de Vlaamse Gemeenschap."

Artikel 17

Voor wat het Vlaamse Gewest betreft wordt in hetzelfde wetboek artikel 56 vervangen door wat volgt :

" Artikel 56

De som der rechten berekend volgens Tabel I van artikel 48 en artikel 60bis in hoofde van een door de wet tot de erfenis geroepen erfgenaam in de

rechte lijn of tussen echtgenoten wordt voor elk netto erfdeel dat de 2.000.000 F niet overtreft vermindert met 20.000 F, vermenigvuldigd met de coëfficiënt bekomen door $1 - (\text{erfdeel}/2.000.000)$.

Ten gunste van de kinderen die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt wordt er, onverminderd de eventuele toepassing van het vorig lid, een vermindering verleend van 3.000 F op de rechten berekend volgens Tabel I van artikel 48 en artikel 60bis, voor elk vol jaar dat nog moet verlopen tot zij de leeftijd van 21 jaar bereiken en ten gunste van de overlevende echtgenoot ten belope van de helft van de bijkomende verminderingen die de gemeenschappelijke kinderen samen genieten."

Artikel 18

In hetzelfde wetboek wordt, voor wat het Vlaamse Gewest betreft, artikel 59, 1° vervangen door wat volgt :

"1° tot 6,60 % voor de legaten aan provincies, gemeenten, provinciale en gemeentelijke openbare instellingen en instellingen van openbaar nut gelegen in het Vlaamse Gewest ;".

" Artikel 18bis

§ 1. In artikel 55bis van het Wetboek der successierechten wordt in § 1, de eerste zin vervangen door de zin die luidt als volgt :

"Van het recht van successie worden vrijgesteld de maatschappelijke rechten als bedoeld in § 2 van dit artikel verworven tenminste vijf jaar voor het opvallen van de nalatenschap en uiterlijk in het jaar 2005, hetzij door de overledene of door zijn echtgenoot en die gedurende genoemde termijn het voorwerp waren van een inschrijving op naam van de overledene of op naam van zijn echtgenoot of hetgeen verkregen wordt als terugbetaling van diezelfde maatschappelijke rechten."

§ 2. In artikel 55bis, § 3 van hetzelfde wetboek wordt in de eerste zin, het woord "minstens" toegevoegd voor de woorden "voldoen aan de volgende voorwaarden" en wordt deze paragraaf aangevuld met de zin : "De Vlaamse regering stelt de eventuele bijkomende modaliteiten en voorwaarden vast."."

AFDELING 2

Verlaagd tarief voor familiale ondernemingen
en familiale vennootschappen

Artikel 19

In het Wetboek der Successierechten wordt, voor wat het Vlaams Gewest betreft, een artikel 60bis ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 60bis

§ 1. In afwijking van artikelen 48 en 482 wordt het successierecht geheven tegen 3 % op de netto-waarde van :

a. de activa die door de erflater of zijn echtgenoot beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een familiale onderneming

en

b. de aandelen in een familiale vennootschap of vorderingen op een dergelijke vennootschap, op voorwaarde dat de onderneming of de aandelen van de vennootschap in de vijf jaar voorafgaand aan het overlijden ononderbroken voor ten minste 50 procent toebehoorden aan de overledene en/of zijn echtgenoot, en dat deze spontaan in de aangifte van nalatenschap worden vermeld.

Voor de berekening van de 50 procent wordt tevens rekening gehouden met de activa of de aandelen die reeds in het bezit zijn van de descendents en hun echtgenoten of van de zijverwanten tot en met de tweede graad.

§ 2. Onder familiale onderneming wordt verstaan : een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep, dat door de erflater en/of zijn echtgenoot, al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd of uitgeoefend.

§ 3. Onder familiale vennootschap wordt verstaan : de vennootschap met zetel van werkelijke leiding in een van de lidstaten van de Europese Unie, die :

– ofwel zelf beantwoordt aan de voorwaarden van §§ 1, 5 en 8

– ofwel, die aandelen en desgevallend vorderingen houdt van dochtervennootschappen die aan deze voorwaarden beantwoorden.

In dit laatste geval wordt de participatievoorwaarde op geconsolideerde basis berekend ; de tewerk-

stellingsvoorwaarde, zoals bedoeld in §5, wordt echter per vennootschap berekend.

§ 4. Onder aandelen worden tevens begrepen :

– maatschappelijke rechten in vennootschappen ;

– de certificaten van aandelen, uitgereikt door verenigingen zonder winstoogmerk of andere rechtspersonen met zetel in een van de lidstaten van de Europese Unie, ter vertegenwoordiging van aandelen van familiale vennootschappen die aan de gestelde voorwaarden voldoen, op voorwaarde dat :

– aan elk aandeel één certificaat beantwoordt ;

– de rechtspersoon de verplichting heeft om de dividenden en andere vermogensvoordelen onmiddellijk en ten laatste binnen de maand door te storten aan de certificaathouder ;

– de rechtspersoon de aandelen niet kan vervreemden zonder toestemming van de certificaathouder.

§ 5. De vermindering wordt slechts toegestaan op voorwaarde dat de onderneming of de vennootschap in de drie jaar voorafgaand aan het overlijden minstens 5 in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse eenheden.

In afwijking van het eerste lid, wordt, indien de onderneming of de vennootschap in de 3 jaren voorafgaand aan het overlijden 1, 2, 3 of 4 in het Vlaamse Gewest tewerkgestelde werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse eenheden de vermindering toegepast op respectievelijk 20%, 40%, 60%, of 80% van de netto-waarde bepaald in § 9. Deze vermindering wordt slechts toegekend en behouden voor zover gedurende 5 jaar na het overlijden de aandelen of de vorderingen toebehoren aan de erfgenamen die de vermindering genoten. Wanneer een erfgenaam in de periode van 5 jaar komt te overlijden, blijft de vermindering slechts behouden voorzover diens aandeel in rechte lijn of tussen echtgenoten wordt vererfd.

Het aantal tewerkgestelde werknemers wordt beoordeeld op basis van de aangiften vereist voor de sociale wetgeving. Komen niet in aanmerking de werknemers bedoeld in artikel 5 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De tariefvermindering wordt slechts behouden indien het aantal in het Vlaamse Gewest tewerkge-

stelde personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, de eerste vijf jaar na het overlijden jaar na jaar behouden blijft.

Indien en in de mate dat de tewerkstelling, uitgedrukt in voltijdse eenheden in een van de vijf jaren na het overlijden lager zou zijn, is de belasting tegen het normale tarief evenredig verschuldigd, verhoogd met de wettelijke interest sinds het overlijden.

§ 6. De activa die bijkomend belegd werden in de onderneming in de laatste drie jaar voor het overlijden, komen voor de vermindering niet in aanmerking, tenzij de bijkomende belegging van deze activa beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften.

Kapitaalverhogingen of bijkomende leningen, die in de laatste drie jaar voor het overlijden werden volgestort of toegestaan, komen voor het verlaagd tarief niet in aanmerking, tenzij deze beantwoorden aan rechtmatige financiële of economische behoeften.

§ 7. Indien het belegd vermogen of het kapitaal en de vorderingen bedoeld in § 1 dalen door uitkeringen of terugbetalingen in de 5 jaar na het overlijden wordt het normaal tarief evenredig verschuldigd verhoogd met de wettelijke intresten.

§ 8. De onderneming of de vennootschap komt slechts voor de vermindering in aanmerking voor zover de onderneming of de vennootschap een jaarrekening opmaakt overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van ondernemingen, welke tevens aangewend werd ter verantwoording van de aangifte in de inkomstenbelasting, gedurende een periode van 3 jaar voor en 5 jaar na het overlijden.

Ondernemingen of vennootschappen waarvan de maatschappelijke zetel gelegen is buiten het Vlaamse Gewest moeten een jaarrekening opmaken overeenkomstig de geldende wetgeving van de plaats waar de maatschappelijke zetel gevestigd is.

§ 9. Onder netto-waarde wordt verstaan de waarde van de activa of aandelen verminderd met de schulden, behalve die welke specifiek werden aangegaan om andere goederen te verwerven of te behouden.

§ 10. Op straffe van verval is artikel 60bis slechts toepasselijk voor zover de volgende voorwaarden zijn vervuld :

1° in de aangifte wordt uitdrukkelijk om de toepassing van artikel 60bis verzocht ;

2° het door de Vlaamse Gemeenschap uitgereikte attest waaruit blijkt dat aan de door dit artikel gestelde voorwaarden, op het vlak van tewerkstelling en kapitaal, is voldaan, is bij de aangifte gevoegd.

Indien dit attest niet wordt ingediend voordat de rechten opeisbaar zijn, moeten deze, tegen het normale tarief berekend, binnen de wettelijke termijn betaald worden, behoudens teruggave, overeenkomstig het bepaalde in artikel 135, 8° ;

3° in de aangifte wordt in een afzonderlijke rubriek vermeld voor welke activa of aandelen de toepassing van artikel 60bis wordt gevraagd.

§ 11. De erfgenamen die wensen het voordeel te genieten van artikel 60bis richten bij aangetekend schrijven een verzoek tot het bekomen van het in § 10 bedoelde attest aan de Vlaamse regering. Dit verzoek is vergezeld van alle bewijskrachtige gegevens waaruit blijkt dat voldaan is aan de gestelde voorwaarden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten waaronder een attest als bedoeld in § 10 aangevraagd en versprekt wordt.

De erfgenamen die genoten van de vermindering als bedoeld in dit artikel moeten aantonen dat er blijvend voldaan is aan de voorwaarden voor het behoud van het voordeel. Dit houdt in dat bedoelde erfgenamen :

– in de periode van vijf jaar na het overlijden, elke keer de voorwaarden waaronder een vermindering werd bekomen wijzigen, dit melden voor het einde van de maand volgend op deze waarin de wijziging voorkwam ;

– voor elk jaar tijdens deze periode bevestigen, samen met het verstrekken van controleerbare gegevens, of er nog aan de voorwaarden blijvend voldaan is.

Deze melding gebeurt binnen de maand na het verstrijken van de opeenvolgende periodes van 12 maanden te rekenen vanaf het overlijden. In voorkomend geval mogen de betrokkenen ervoor kiezen deze meldingen te doen op basis van de eerstvolgende balans na overlijden en de eerstvolgende vijf boekjaren volgend op het jaar van overlijden. Wijzigingen in balansdata kunnen deze periode niet verkorten.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten met betrekking tot deze meldingsplicht.

Bij niet naleving van de meldingsplicht zoals bedoeld hiervoor worden de rechten geacht verschuldigd te zijn berekend tegen het gewoon tarief, zonder toepassing van dit artikel.

§ 12. De Vlaamse Gemeenschap levert aan de bevoegde ontvanger, in de periode van 5 jaar na het overlijden, een nieuw attest af, elke keer dat de voorwaarden waaronder de vermindering werd bekomen wijzigingen ondergaan waardoor de vermindering geheel of gedeeltelijk vervalt."

Artikel 19bis

In het Wetboek der Successierechten wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, een artikel 135, 8° ingevoegd luidend als volgt :

"8° wanneer, in het geval van artikel 60bis, het attest bedoeld in § 10 van dat artikel neergelegd wordt bij de ontvanger binnen 2 jaar na de betaling van de belasting."

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Degressieve vermindering van de successierechten
op erfenissen beneden 2 miljoen frank
in de rechte lijn en tussen echtgenoten

	erfdeel	recht 3%	vermindering	bepert
20000	100,000	3,000	19,000	3,000
	200,000	6,000	18,000	6,000
	300,000	9,000	17,000	9,000
	400,000	12,000	16,000	12,000
	500,000	15,000	15,000	15,000
	600,000	18,000	14,000	14,000
	700,000	21,000	13,000	13,000
	800,000	24,000	12,000	12,000
	900,000	27,000	11,000	11,000
	1,000,000	30,000	10,000	10,000
	1,100,000	33,000	9,000	9,000
	1,200,000	36,000	8,000	8,000
	1,300,000	39,000	7,000	7,000
	1,400,000	42,000	6,000	6,000
	1,500,000	45,000	5,000	5,000
	1,600,000	48,000	4,000	4,000
	1,700,000	51,000	3,000	3,000
	1,800,000	54,000	2,000	2,000
	1,900,000	57,000	1,000	1,000
	2,000,000	60,000	0	0

BIJLAGE II

Vergelijkende tabel van de belastingtarieven
in de Europese Unie

Duitsland
België
Frankrijk
Groot-Britannië
Luxemburg
Nederland

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE BELASTINGTARIEVEN IN DE EUROPESE UNIE :
DE LANGSTLEVENDE ECHTGENOOT

LAND	VRIJSTELLING	MINIMUM TARIEF	MAX. GRENS	MAX. TARIEF
Duitsland	DM 500.000	3	DM 100 M	35
België	BF 500.000	3	BF 20 M	30
Frankrijk	FF 330.000	5	FF 11,2 M	40
Groot-Britannië	Volledig			
Luxemburg	LUF 20.000	6	LUF 17,5 M	19,2
Nederland	Fl. 489.939	5	Fl. 1.399.828	27

M = miljoen

Uit : L'Imposition des Successions et des Donations dans la C.E.E. – Collection GESTION DE PATRIMOINE

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE BELASTINGTARIEVEN IN DE EUROPESE UNIE :
DE AFSTAMMELINGEN

LAND	VRIJSTELLING	MINIMUM TARIEF	MAX. GRENS	MAX. TARIEF
Duitsland	DM		DM	
Kinderen	90.000	3	100 M	35
Kleinkinderen	50.000	6	100 M	50
België	BF 500.000	3	BF 20 M	30
Frankrijk	FF 275.000	5	FF 11,2 M	40
Groot-Britannië	£ 150.000	40	eenheidstarief	40
Luxemburg	LUF 20.000	2,5 of 5	LUF 17,5 M	8 of 16
Nederland	Fl. 13.998	5	Fl. 1.399.828	27
Kinderen				

M = miljoen

Uit : L'Imposition des Successions et des Donations dans la C.E.E. – Collection GESTION DE PATRI-MOINE

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE BELASTINGTARIEVEN IN DE EUROPESE UNIE :
BROERS EN ZUSTERS

LAND	VRIJSTELLING	MINIMUM TARIEF	MAX. GRENS	MAX. TARIEF
Duitsland	DM 10.000	11	DM 100 M	65
België	BF 25.000	20	BF 7 M	65
Frankrijk	FF 10.000	35	FF 150.000	55
Groot-Britannië	£ 150.000	40	eenheidstarief	40
Luxemburg	LUF 20.000	6 of 15	LUF 17,5 M	19,2 of 48
Nederland	Fl. 1.399	26	Fl. 1.399.828	53

M = miljoen

Uit : L'Imposition des Successions et des Donations dans la C.E.E. – Collection GESTION DE PATRIMOINE

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE BELASTINGTARIEVEN IN DE EUROPESE UNIE :
ANDERE ZIJVERWANTEN

LAND	VRIJSTELLING	MINIMUM TARIEF	MAX. GRENS	MAX. TARIEF
Duitsland	DM 10.000	11	DM 100 M	65
België	BF 25.000	25	BF 7 M	70
Frankrijk	FF 10.000	55	FF 10.000	55
Groot-Britannië	£ 150.000	40	eenheidstarief	40
Luxemburg	LUF 20.000	9,1 of 15	LUF 17,5 M	28,8 of 48
Nederland	Fl. 1.399	41	Fl. 1.399.828	68

M = miljoen

Uit : L'Imposition des Successions et des Donations dans la C.E.E. – Collection GESTION DE PATRIMOINE

VERGELIJKENDE TABEL VAN DE BELASTINGTARIEVEN IN DE EUROPESE UNIE :
ANDERE ERFGENAMEN

LAND	VRIJSTELLING	MINIMUM TARIEF	MAX. GRENS	MAX. TARIEF
Duitsland	DM 3.000	20	DM 100 M	70
België	Geen	30	BF 7 M	80
Frankrijk	FF 10.000	60	FF 10.000	60
Groot-Britannië	£ 150.000	40	eenheidstarief	40
Luxemburg	LUF 20.000	15	LUF 17,5 M	48
Nederland	Fl. 1.399	41	Fl. 1.399.828	68

M = miljoen

Uit : L'Imposition des Successions et des Donations dans la C.E.E. – Collection GESTION DE PATRIMOINE